

nesení rozsudku, který by se opíral o její úvahy v uvedeném rozsudku vyložené. Napadený rozsudek spočívá tedy na výše uvedeném rozhodnutí Mezinárodní labské komise a zůstává proto tato příslušnost se zřetelem na citovaný § 7 zák. ze dne 25. dubna 1924, čís. 92 sb. z. a n., poněvadž zdejší soud odvolací předešla a tím byla věc odňata řádným soudům odvolacím (§ 42, první odstavec, j. n.). Bylo proto po rozumu § 42 první odstavec j. n. vysloviti nepříslušnost tohoto žalující stranou dovolaného odvolacího soudu a podle §§ 471 čís. 1 a 474 první odstavec c. ř. s. poukázati odvolání žalující strany na soud pro to příslušný.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Odvolací soud vyložil správně odstavec (4) § 7 zákona čís. 92/24 v ten smysl, že příslušnost druhé stolice ve sporu vymezena je nejdříve vzneseným opravným prostředkem nejen tam, kde podány jsou proti těmž rozhodnutí opravné prostředky oběma stranami, nýbrž i tam, kde se již dříve jedna strana, třebaže sama, ve sporu na jednu z obou přípustných a příslušných instancí obrátila; jestliže pak ona stolice jednou ve věci rozhodla, zrušivši napadený rozsudek, zůstává její příslušnost k rozhodnutí této věci i pro další opravné řízení. Plyne to již z povahy věci, že v téže věci nemohou rozhodovati dvě různé opravné stolice, jinak navzájem na roveň postavené, a výklad ten není v rozporu s doslovem zákona. Obě stolice — tuzemská druhá stolice a mezinárodní labská komise — jsou podle zákona rovnocenné, volba ponechána je účastníkům, pokud nejde o případ odst. (3) § 7 cit. zák. právě jen potud, pokud zákrokem jedné z nich příslušnost pro další řízení nebyla vymezena. Rekurent nemůže si stěžovati, že byl připraven o právo volby, protože omezení v této příčině platí stejně pro obě strany a stihlo by i žalovanou stranu, kdyby se byla původně místo ní ve věci obrátila žalobkyně na tuzemskou druhou stolicí a kdyby ta byla rozsudek zrušila. S názorem rekurentovým, že zrušením rozsudku bylo odvolací právo žalovaného do původního rozsudku konsumováno anebo, že novým rozsudkem zanikla účinnost dřívějšího zásahu vyšší stolice a že jde o nový rozsudek a nové opravné prostředky, nelze souhlasiti, protože při novém rozsudku, který je důsledkem zrušovacího usnesení, musil soud vycházeti z právního názoru vysloveného mezinárodní komisí jako opravnou stolicí a jen tato je pak povolána k tomu, aby přezkoumala, hová-li nové rozhodnutí tomuto procesuálnímu požadavku a je-li v souhlasu s jejím právním názorem. Právem tedy vyslovil odvolací soud svou nepříslušnost, když věcná příslušnost je tu, jak již bylo dovedeno v rozhodnutí R I 52/28 (čís. sb. 7755) příslušností výlučnou.

Čís. 12857.

Jest přípustné, by neúvěrní družstva přijímala od svých členů úsporné vklady, a neplatí pro ně ustanovení čl. XIII. a XIV. zákona čís. 54/1932 sb. z. a n., jsou-li pod dozorem svazu (ústředí) zmocně-

ného podle platných zákonů k jejich revisi (revisního svazu), a označují-li stvrzenky na vklady zřetelně jako členské knížky (členské úsporné knížky).

Úvěrní družstva jsou oprávněna vydávati vkladní knížky (listy) jen za podmínek čl. XIII. a XIV. (2) čís. 1, 2 zák. čís. 54/1932 sb. z. a n.

Přijímáním úsporných vkladů od členů neprovádí výrobní družstvo činnost spořitelní a záložní a nestane se tím peněžním ústavem. Není třeba zvlášť udávati, k jakému účelu se děje přijímání úsporných vkladů aniž musí tato další činnost družstva dojíti výrazu ve firmě družstva.

(Rozh. ze dne 29. září 1933, R I 849/33.)

Rejstříkový soud zamítl opověď změny stanov společenstva Výrobní družstvo strojníků a nástrojářů v P., zapsané společenstvo s ručením obmezeným, usnesené při valné hromadě družstva dne 22. dubna 1933 a týkající se § 2 odst. II. písm. e) a § 3 písm. c) dosavadních stanov ze dne 17. února 1926, pozměněných dne 19. prosince 1929, jež to, ana nebyla ani dodržena lhůta ke změně, k doplnění stanov v čl. XLIV. odst. (2) zák. čís. 54/1932 sb. z. a n. vyhrazená, není přípustné, by toto družstvo povahou svou výrobní nyní předmět svého podnikání navrhovanou změnou stanov rozšířilo na přijímání a úrokování vkladů úsporných od členů, aniž blíže určeno, v jakém způsobu a k jakému účelu by úsporné vklady ty přijímány a spravovány býti měly (§ 63 stanov), takže by navrhované doplnění stanov, jež by podle § 4 zák. čís. 70/1873 ř. zák. i v doslovu výrazu dojíti mělo, dodatky k §§ 2 a 3 stanov při tomto již od 31. března 1926 zapsaném družstvu znamenalo rozšíření dosavadní činnosti na činnost spořitelní a záložní, jež přijímání a zúrokování členských vkladů v sobě obsahuje, kteréž rozšíření činnosti jest však též na roveň postavití zřízení peněžního ústavu, druhu v § 2 odst. (1) písm. b) zák. čís. 239/1924, v doslovu zák. čís. 54/1932 sb. z. a n. uvedeného, jehož zápisu toho času brání ustanovení § 19 zák. čís. 44/1933 sb. z. a n. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil, poukávav k jeho důvodům.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by, nehledě k důvodům, pro které opověď zamítl, dále po zákonu jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Souhlasná usnesení nižších soudů, jimiž byla opověď změny stanov stěžujícího družstva, týkající se § 2 odstavec druhý e) a § 3 c) zamítnuta, napadá družstvo pro nezákonnost (§ 46 (2) zák. č. 100/31 sb. z. a n.). Dovolacímu rekursu nelze upříti oprávnění. Nižší soudy nepovolily doplněk stanov v § 2 odstavec druhý e) slovy »přijímáním a úrokováním úsporných vkladů« a v § 3 c) slovy »z členských úsporných vkladů«, vycházejíce z názoru, že jde o družstvo výrobní, které nemůže rozšiřovati předmět podnikání na přijímání a úrokování

vkladů bez bližšího uvedení, v jakém způsobu a k jakému účelu úsporné vklady by měly být přijímány a spravovány, že takovéto rozšíření činnosti spořitelní a záložní by družstvo stavilo na roveň zřízení peněžního ústavu a že žádanému zápisu brání předpisy odstavce 2. čl. XLIV. zákona čis. 54/1932 sb. z. a n., pokud se týče odstavce (1) b) § 2 zák. čis. 239/1924 ve znění čl. XIV. zák. čis. 54/32 sb. z. a n. a § 19 zák. čis. 44/33 sb. z. a n. S tímto názorem nižších soudů nelze souhlasiti. Nižší soudy přehlédly, že rekurující družstvo není ú v ě r n í m družstvem ve smyslu § 2 (1) b) zák. čis. 239/1924 sb. z. a n. v doslovu čl. XIV. zák. čis. 54/32 sb. z. a n., že neprovozuje ani podle stanov ani ve skutečnosti výlučně nebo z části úvěrní obchody a uniklo též pozornosti soudů znění druhé věty odstavce (1) čl. XLII zák. čis. 54/1932, v které se mluví o stvrzenkách, vydaných spotřebními nebo jinými n e ú v ě r n í m i družstvy o ú s p o r n ý c h vkladech členských. Právě z doslovu tohoto místa zákona je zřejmo, že je přípustné, by neúvěrní družstva přijímala od svých členů úsporné vklady, a neplatí pro ně ustanovení článků XIII a XIV zákona čis. 54/1932 sb. z. a n., jestliže a) společenstva vyhovují předpisu odstavce (2) čis. 1 § 2, to jest, jsou-li pod dozorem svazu (ústředí), zmocněného podle platných zákonů k jejich revisi (revisního svazu), a b) označují-li stvrzenky na vklady zřetelně jako č l e n s k é knížky (členské úsporné knížky). Naproti tomu ú v ě r n í družstva jsou oprávněna vydávati v k l a d n í knížky (listy) jen za podmínek čl. XIII a XIV (2) čis. 1, 2 zák. čis. 54/1932 sb. z. a n. Bude-li tedy rejstříkovým soudem zjištěno, že rekurující družstvo zákonným podmínkám, zejména pod a), b) uvedeným, vyhovělo, nebude lze mu zápis změn, pokud se týče doplňků stanov po zákonu odpírati, a nedopadají na ně předpisy v napadeném usnesení uváděné. Přijímáním úsporných vkladů od členů neprovádí družstvo činnost výrobní, spořitelní a záložní a nestane se tím peněžním ústavem, jak míní rejstříkový soud, poněvadž touto činností má se jen rozšířiti vůlí členstva provozovací kapitál (§ 3 stanov) k dosažení účelu v § 2 stanov uvedeného, pročez není třeba ještě zvlášť udávati, k jakému účelu přijímání úsporných vkladů se děje. Že tato další činnost nemusí dojíti výrazu v označení firmy družstva, patrně z předpisu § 4 druž. zák., který nevyžaduje, by ze znění firmy byla zřejmá v e š k e r á činnost společenstva, nýbrž stačí, obsahuje-li firma poukaz alespoň k jedné z činností (rozh. čis. 8751 sb. n. s.), čemuž dosavadní doslov firmy vyhovuje. Poněvadž nejde o zřízení nového peněžního ústavu, pokud se týká peněžního podniku, ani o provozování živnosti bankéřské a směnářské, není případný ani poukaz na § 59 zák. čis. 54/32 sb. z. a n., správně na § 19 zák. čis. 44/33 sb. z. a n. Napadená usnesení, jež nejsou ve shodě se zákonem, bylo proto zrušiti a vrátiti věc rejstříkovému soudu k dalšímu řízení a novému rozhodnutí.

Čís. 12858.

Při otázce, zda exekuce zabavením auta a dříví stačí k úplnému zajištění vymáhané pohledávky, jest přihlížeti i k tomu, že zabavené